

ővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa
6.Kbf.95/2013/5. szám

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2014. év november 05. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az előjáró elleni erőszak büntette és más bűncselekmény miatt **I. rendű** vádlott és társa ellen indított büntető ügyben a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 2013. november 08. napján kihirdetett 42.(II.)Kb.620/2013/10. számú ítéletét megváltoztatja.

II. rendű vádlottat az alárendelt megsértésének vétsége (1978. évi IV. törvény 358. § (1) bekezdés) miatt emelt vád alól felmenti.

Az ítélet ellen fellebbezésnek van helye, amelyet a katonai ügyész az ítélet kézbesítésétől számított 8 (nyolc) napon belül jelenthet be.

i n d o k o l á s :

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2013. november 8. napján kihirdetett 42.(II.)Kb.620/2013/10. számú ítéletével **I.r.** vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk.455.§ (1) bekezdés a) pontjába ütköző előjáró elleni erőszak büntetésében, ezért 150 napi tétel, napi tételenként 1.000,- ft összesen, 150.000 ft pénzbüntetésre ítélte. A pénzbüntetés meg nem fizetése esetére rendelkezett annak szabadságvesztésre történő átváltoztatására. **II.r.** vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk.449.§ (1) bekezdésébe ütköző alárendelt megsértésének vétségében, ezért 100 napi tétel, napi tételenként 1.000 ft, összesen 100.000 ft pénzbüntetésre ítélte. A pénzbüntetés meg nem fizetése esetére rendelkezett annak szabadságvesztésre történő átváltoztatására.

A tárgyaláson a katonai ügyész a nyilatkozattételre három napi gondolkodási időt tartott fenn, majd mindkét vádlott vonatkozásában tudomásul vette az ítéletet. Az **I.r.** vádlott és védője a kihirdetett ítéletet tudomásul vették, a **II.r.** vádlott irányának megjelölése nélkül, míg a védője a tényállás téves megállapítása miatt fellebbezett.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.1210/2013/1. számú átiratában indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben. Álláspontja szerint a II.r. vádlott és védője fellebbezésében mérlegelést támad. Utalt továbbá arra, hogy törvényesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor az elbírálás idején hatályos büntető törvényt alkalmazta.

A védő a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében az eredetileg a felmentésre irányuló fellebbezését fenntartotta, míg másodsorban az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére tett indítványt. Másodlagos indítványával kapcsolatban utalt arra, hogy az eljárás kezdetétől fogva indítványozták **tanú1-nek** és **tanú2-nek** a kihallgatását, akik ténylegesen hallhatták, hogy milyen kijelentések hangoztak el az I.r. és a II.r. vádlott részéről. Hivatkozott továbbá arra, hogy a tárgyaláson kihallgatott tanúk kizárólag az I.r. vádlott szavait, kijelentéseit hallották, azonban nem számolt be egyetlen tanú sem arról, hogy a II.r. vádlott milyen kijelentést tett. Egyedül az I.r. vádlott említette, azt, hogy a II.r. vádlott sértő kijelentést tett. A védői álláspont szerint az elsőfokú bíróságnak nem sikerült bizonyítania azt, hogy a II.r. vádlottra az I.r. vádlottat emberi méltóságában sértő kijelentést tett volna. Ezért elsődlegesen védencének bizonyítottság hiányában történő felmentésére tett indítványt, míg másodsorban azt kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helyezze hatályon kívül, és az elsőfokú bíróságot utasítsa új eljárás lefolytatására, azzal, hogy a megismételt eljárásban a további két tanút is ki kell hallgatni.

A II.r. vádlott az utolsó szó jogán úgy nyilatkozott, hogy nem követte el a terhére rótt cselekményt. Jó munkaerőnek tartja az I.r. vádlottat, és képesnek tartja őt a jogi egyetem elvégzésére, csatlakozott a védője által elmondottakhoz.

A II.r. vádlott és védője által bejelentett fellebbezés folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be.348.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján felülbírálta. A Be.349.§ (1) bekezdésére figyelemmel mellőzte a felülbírálatot az I.r. vádlott tekintetében, figyelemmel arra, hogy az ő vonatkozásában az ítélet már 2013. november 11. napján jogerőre emelkedett.

A felmentésre irányuló II.r. vádlotti és védői fellebbezés eltérő indok alapján alapos.

A másodfokú bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa tárgyalása során az eljárási szabályokat betartotta. A tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg, ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta a bizonyítékokat megfelelően értékelte és indokolási kötelezettségének is eleget tett. A II.r. vádlott, mind a nyomozás során, mind a tárgyaláson tagadta a terhére rótt bűncselekmény elkövetését. Azt nem vitatta, hogy az I.r. vádlottnak arra a kijelentésére, hogy: „Hagyjuk ezt, nem állunk egy szellemi szinten”. Kijelentését követően visszakérdezett, hogy mert az I.r. vádlott is szakvizsgázott jogásznak tartja-e magát, azonban vitatta, hogy bármilyen sértő kijelentést tett volna alárendeltjére, így állítása szerint nem mondta neki azt, hogy:

nem is lesz ilyen végzettsége, mert képtelen azt elvégezni. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a kifejezés elhangzása tekintetében, a tényállást a II.r. vádlott védekezésével szemben az I.r. vádlott vallomása alapján állapította meg. Az elsőfokú bíróság ítélete 3. oldala közepétől a 6. oldal végig értékelte az általa megismert bizonyítékokat, és logikus, meggyőző magyarázatát adta annak, hogy a II.r. vádlott védekezésével szemben, miért az I.r. vádlottnak a nyomozás és tárgyalás során egyaránt következetes állítását fogadta el a II.r. vádlott részéről tett kijelentés tekintetében. Ebben a vonatkozásban az I.r. vádlott vallomását alátámasztották a tárgyalás során kihallgatott, közvetett tanúk vallomásai, több közvetlen tanú vallomása abban a tekintetben, hogy mindkét vádlott részéről kiabálás történt, tehát kölcsönösség állhatott fenn a sértegetés tekintetében.

Észlelte azonban a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú ítélet hiányosan tartalmazza rögzíti a II.r. vádlott személyi körülményeit. Ezért az ítélőtábla katonai tanácsa a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel, a rendelkezésre álló iratok alapján a II.r. vádlott személyi körülményeit annyiban egészíti ki, hogy: „Férjezett egy kiskorú gyermek eltartásáról kell gondoskodnia, havi illetménye 200.000 forint. Vagyona egy családi ház fele része, valamint egy személygépkocsi. Büntetőeljárás nem folyt ellene.”

Az elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú bíróság által ekként kiegészített tényállás már mindenben mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítélőtábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta. Így a vádlottnak és védőjének a hatályon kívül helyezésre, valamint az elsőfokú bíróság által már megvizsgált bizonyítékok újraértékelésére, a tényállás átmérlegelésére, valamint ezen keresztül a II.r. vádlott - bebizonyítottság hiányában történő - felmentésére irányuló fellebbezése eredményre nem vezethetett.

Tévedett azonban az elsőfokú katonai tanács, amikor az általa megállapított tényállás alapján a II.r. vádlott bűnösségére vonta le következtetést.

A Központi Nyomozó Főügyészség Budapesti Regionális Osztálya a II.r. vádlottat, a Btk.358.§ (1) bekezdésébe ütköző és aszerint büntetendő alárendelt megsértésének vétségével vádolta. A Törvényszék Katonai Tanácsa a vádlott bűnösségét a Btk.2.§ (2) bekezdésének alkalmazásával nem az elkövetés, hanem az elbírálás idején hatályos büntető törvény alapján a Btk.449.§ (1) bekezdésében ütköző alárendelt megsértésének vétségében állapította meg. Az adott törvényi tényállás mind az elkövetés mind az elbírálás idején hatályos büntető törvényben, ugyanazzal a szöveggel került megállapításra. E szerint az alárendelt megsértését az követi el, aki alárendeltjét emberi méltóságában más előtt vagy feltűnően durván megsérti. Az elsőfokú ítéletben rögzített történeti tényállás helyesen rögzíti az, hogy a II.r. vádlott az I.r. vádlottnak szolgálati előljárója volt, tehát e minőségében az I.r. vádlott tekintetében az alárendelt megsértését elkövethette volna. Tévedett azonban, az elsőfokú bíróság amikor az alárendeltnek az előljárója felé tett azon kijelentését követően, hogy nem állnak egy szellemi színvonalon a II.r. vádlott azon

visszakérdezését, hogy ő is szakvizsgázott jogász-e, illetve azon kijelentését, hogy nem is lesz, mivel úgy sem tudná elvégezni az egyetemet, az alárendelt emberi méltósága feltűnően durva megsértéseként értékelte. Nem kétséges, hogy ezek a kifejezések alkalmasak arra, hogy valakit megsértsenek, azonban az ilyen kijelentés feltűnően durvának, sértőnek nem tekinthető. Megállapítható, hogy a kialakult katonai bírói gyakorlat nem a sértésnek ezt a szintjét tekinti durvának. Az emberi méltóság feltűnően durva sérelmének tekinti az olyan jellegű tetteges bántalmazást, amely alkalmas arra, hogy az alárendeltet megsejgyenítse, amely megalázásra alkalmas, ide sorolható továbbá bizonyos meg nem engedett fegyelmezési módszerek alkalmazása. De nem tekinthető ilyennek, és ezért legfeljebb fegyelmi vétséget valósíthat meg, a helyzethez kötődő pillanatnyi indulatban előforduló kifejezések használata. A konkrét szituációt vizsgálva pedig, inkább az állapítható meg, hogy a szolgálati előjáró II.r. vádlott az alárendelt I.r. vádlott sértő kifejezésére inkább visszafogottan, mint feltűnően durván reagált. A másodfokú bíróság vizsgálta azt is, hogy az adott bűncselekmény elkövetésének másik fordulata, a más előtt történő megsértése megvalósult-e. Ezzel kapcsolatban pedig az állapítható meg, hogy a II.r. vádlott sértő kijelentése elhangzásakor az adott irodában csak az I.r. vádlott tartózkodott. A tanúk az ugyanazon folyosóról nyíló többi irodában tartózkodtak, csak a hangoskodásra mentek át, és sértő kijelentést, ilyen kifejezés használatát csak az I.r. vádlottól hallottak illetve az ő tetteges magatartását látták. Rögzíthető tehát, hogy a II.r. vádlott az adott bűncselekmény egyik elkövetési magatartását sem fejtette ki.

Ezért a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és II.r. vádlottat az alárendelt megsértésének vétsége miatt emelt vád alól, a Be.6.§ (3) bekezdésének a) pontjára figyelemmel, a Be.331.§ (1) bekezdése alapján - bűncselekmény hiányában - felmentette.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be.372.§ (1) bekezdésén valamint a Be.386.§ (1) bekezdés c) pontján alapszik.

Budapest, 2014. november 05.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k.
a tanács elnöke

Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k.
előadó bíró

. Török Zsolt hb. ezredes s.k.
szavazó bíró

A Fővárosi Ítéltábla 6.Kbf.95/2013/5. számú ítélete II.r. vádlott vonatkozásában 2015. április 10. napjával jogerőre emelkedett.

Budapest, 2015. április 13.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k.
a tanács elnöke